

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Gașciuc Ivan Xxx, născut la xxx, originar din xxx, domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 14.08.2018 - 13.12.2018;

Instanță de apel: 21.01.2019 - 27.02.2019;

Instanță de recurs: 13.06.2019 - 04.02.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți sediul Central din 13 decembrie 2018, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Gașciuc Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(2) Cod penal, la 100 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Solicitarea procurorului privind încasarea de la Gașciuc Ivan în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Gașciuc Ivan, în circumstanțe de timp și loc nestabil de organul de urmărire penală, în scopul consumului personal de substanțe psihotrope, a intrat în posesia analogului substanței psihotrope -MDMB(N) - 2201, pe care l-a păstrat ilegal la sine până la data 14 iunie 2018, aproximativ la ora 11:35, în timp ce se afla pe str. Ivano Franco, mun. Bălți, în apropierea magazinului „Guliver”, până când a fost stopat de către ofițerul de investigații al Inspectoratului de Poliție Bălți, din motiv că avea un comportament neadecvat, pronunța cuvinte neclare, suspect de consumul substanțelor narcotice și din care motiv a fost condus la Sectorul de Poliție nr.4 „Dacia” al Inspectoratului de Poliție Bălți al

Inspectoratului General de Poliție, unde a și predat colaboratorilor de poliție un pachet pentru țigări cu denumirea „Rothmans” în care se aflau două țigări și un pachet de culoare albă în care se afla masa vegetală uscată mărunțită cu miros specific.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-593 din 11 iulie 2018, în masa vegetală în cantitate de 0,112 g de culoare galbenă, ridicată la 14 iunie 2018 de la Gașciuc Ivan, se conține cannabinoidul sintetic MDMB(N) -2201, care nu face parte din categoria substanțelor narcotice și psihotrope interzise în circuitul legal pe teritoriul Republicii Moldova.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr.1004 din 24.08.2016, privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, cannabinoidul sintetic MDMB (N) -2201 în cantitate de 0,112 g materie uscată, constituie substanță psihotropă în proporții mari, care reprezintă analog al substanței stupefiante AB-PEVACA-CHM care face parte din categoria substanțelor psihotrope, introdusă în lista nr.1, Tabelul I al substanțelor narcotice și psihotrope neutilizate în scopuri medicale, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1088 din 05.10.2004, iar conform prevederilor art.11 a Legii nr.382-XVI din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor, circulația acestor substanțe narcotice este limitată și se face doar în scopuri științifice și potrivit art.134¹ alin.(6) Codul penal, prin analog al substanței stupefiante sau psihotrope se înțelege orice substanță sau asociere de substanțe de origine naturală ori sintetică, în orice stare fizică, sau orice produs, plantă, ciupercă, ori părți ale acestora care are capacitatea de a produce efecte psihoactive și care, indiferent de conținutul său, denumirea sa, modul său de administrare, de prezentare sau de publicitatea care i se face, este ori poate fi folosită în locul unei substanțe sau al unui preparat stupefiant, psihotrop ori cu efect psihotrop sau în locul unei plante ori substanțe aflate sub control național și/sau internațional.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, solicitând casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care de la Gașciuc Ivan să fie încasate în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 2 800 lei.

În motivarea apelului a invocat că, în materialele cauzei penale s-au constatat cheltuieli judiciare în sumă de 1 680 lei, pentru efectuarea raportului de expertiză nr.34/12/2-R-593 din 11.07.2018.

Cu trimitere la prevederile art.art.227-229 Cod de procedură penală, a indicat că, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată neîntemeiat a respins solicitarea privind încasarea cheltuielilor judiciare de la inculpat, în cazul dat suma de 1 680 lei, iar ținând cont de personalitatea inculpatului, cheltuielile judiciare puteau să fie puse pe seama acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2019, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței.

5. În motivarea soluției sale, instanța de apel cu trimitere la dispozițiile art.art.227, 228, 229 Cod de procedură penală, a indicat că, cheltuielile suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-593 din 11.07.2018, nu pot fi încasate de la inculpatul Gașciuc Ivan, deoarece sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în

vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului. Or, acestea au fost ordonate de către organul de urmărire penală, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, procurorul a declarat recurs ordinar, indicând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, în partea respingerii cererii privind încasarea cheltuielilor judiciare, cu trimiterea cauzei la rejudecare, în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În susținerea solicitării sale, recurentul a invocat că cheltuielile pentru efectuarea expertizei nr.34/12/2-R-593 din 11.07.2018, au fost suportate doar cu scop de a asigura buna desfășurare a procesului penal.

În continuare recurentul a făcut trimitere la prevederile art.art.143 alin.(1), 227 Cod de procedură penală.

Totodată, a concretizat că, prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018, alin.(2) al art.142 Cod de procedură penală care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile (obligatorii) prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat, a fost abrogat. Deci, în speță sunt aplicabile doar dispozițiile art.229 alin.(1) Cod de procedură penală.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii contestate, în partea cheltuielilor judiciare și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din conținutul recursului rezultă că, partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului,

însă critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de menținerea sentinței prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat, privind încasarea de la Gașciuc Ivan a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 1 680 lei.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, Colegiul penal lărgit constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art.art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Prin urmare, instanța de recurs reține că, prima instanță l-a recunoscut vinovat și l-a condamnat pe Gașciuc Ivan în baza art.217 alin.(2) Cod penal, la 100 ore muncă neremunerată în folosul comunității, totodată a respins ca neîntemeiată solicitarea procurorului, privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 800 lei, soluție menținută de către instanța de apel. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat că „...raportul de expertiză judiciară a fost ordonat de către organul de urmărire penală, ...cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare la caz, sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și că acestea sunt trecute, de fapt, în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului...”, astfel considerând necesar respingerea apelului procurorului.

Astfel, se reține că procurorul solicită încasarea de la Gașciuc Ivan a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 1 680 lei, în legătură cu efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-593 din 11.07.2018.

Colegiul penal lărgit atestă că, la soluționarea chestiunii cu privire la încasarea sau neîncasarea din contul inculpatului Gașciuc Ivan a cheltuielilor judiciare, ce țin de efectuarea expertizei judiciare, instanța de apel făcând trimitere la prevederile art.art.229 alin.(1), (3), 227 alin.(3), 143 Cod de procedură penală, art.art.2, 75 alin.(3) a Legii nr.68 din 14.04.2016, „Cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar”, a omis faptul că prin Legea nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr.40- 47 art.108 din 09.02.2018), a fost abrogat alin.(2) art.143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, se reține că alin.(1) art.143 Cod de procedură penală, prevede cazurile când expertiza judiciară se dispune și se efectuează în mod obligatoriu, care în același timp corespunde situației din speță, deoarece pentru a stabili masa vegetală dacă reprezintă substanță narcotică, era necesară efectuarea expertizei.

În această ordine de idei, reieșind din concluziile expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate, Colegiul penal lărgit constată că, dispunând menținerea sentinței prin care a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 1 680 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare, instanța nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile legislației procesual penale, adoptând o soluție pripită.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul penal lărgit conchide că, erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prevăzute de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, deoarece, instanța de apel nu a respectat prevederile art.414 Cod de procedură penală și ținând cont de faptul că, erorile comise de către instanța de apel, nu

pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanță de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 februarie 2019, în partea neîncasării cheltuielilor de judecată, în cauza penală în privința lui *Gașciuc Ivan Ivan* și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest, se menține decizia atacată.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 05 martie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico